

Informatika

Vježbe 01

Uvod

Sveučilište u Zadru
Odjel za ekonomiju

Mr. sc. Ante Panjkota
ante.panjkota@unizd.hr

Neven Pintarić, dipl. inf.
neven.pintaric@unizd.hr

1

TEME

- Teme vježbi
- Obveze
- Kolokviji
- Materijali i literatura
- Kontakt

2

Vježbe

- sastavni dio predmeta Informatika
- obuhvaća rad na računalu i rad s programima
- od ukupnih 100 bodova na predmetu, nose max. 40 bodova
- potrebno je položiti I i II kolokvij i ostvariti minimalno 9 bodova po kolokviju i 10 bodova iz pohađanja vježbi (min. je 28 bodova)

3

Teme vježbi I

- 1. sat - **Uvod u vježbe**
- 2. sat – **Elektronički identitet / Korisnički račun**
 - *Elektronički identitet, korisničko ime, zaporka, logiranje, autentikacija, autorizacija, vrste korisničkih računa*
- 3. sat – **Programska podrška**
 - *operacijski sustavi (Windows, Linux)*
 - *korisnički programi (obrada teksta, prezentacije, tablične kalkulacije)*
- 4. sat – **Operacijski sustav Windows**
 - *radna površina; alatna traka; izbornik, ikone; podešavanje radne površine; uključivanje i isključivanje računala; korisnici; osnovne operacije s prozorom; pomoć; podešavanje windowsa (control panel, my computer)*
- 5. i 6. sat – **Rad s datotekama i mapama**
 - *datoteka, mapa; Windows Explorer; kreiranje, brisanje, kopiranje, premještanje, preimenovanje i sažimanje datoteka i mapa; pronalaženje datoteka i mapa na računalu i mreži*

4

Teme vježbi II

- 7. sat – **E – mail**
 - *e-mail, postupak slanja i primanja e-maila; vrste e-mail programa; korisnički račun; primanje, slanje, odgovor, prosjeđivanje e-maila; elementi e-maila; pravitak e-maila; mape i pravila*
- 8. sat – **Web preglednik**
 - *kako web radi; vrste web preglednika; pregled weba; pretraživanje weba; kopiranje, ispis i snimanje stranica; rad s datotekama*
- 9. i 10. sat – **Prezentacije**
 - *programi za prezentacije; MS Power Point; otvaranje / snimanje; postavke; slide (novi; brisanje; dodavanje; skrivanje); objekti (tekst, slika, grafikon, tablice); dizajn slida; prikazivanje; tranzicija; animacija*

5

Teme vježbi III

- 11. i 12. sat – **Kolokvij I**
 - *preuzimanje datoteke s interneta, kreiranje datoteka i mapa; sažimanje, izrada prezentacije, slanje datoteka e-mailom, mrežom.*
- 13. i 14. sat – **Oblikovanje teksta i dokumenta**
 - *Word, upravljanje datotekom i dokumentom (otvaranje, spremanje, sigurnosna kopija); pregled dokumenta i navigacija; oznake oblikovanja; karta dokumenta; dokument kao struktura; zaglavlje i podnožje; rad s tekstem; kopiranje i lijepljenje; traženje i zamjena, ponavljanje i poništavanje; simboli; znakovi; oblikovanje odlomka*
- 15. i 16. sat – **Oblikovanje teksta i dokumenta II**
 - *postavljanje stranice; brojevi stranica, prijelom stranica i sekcija, tablica sadržaja, indeks, popis slika, fusnote i krajnje bilješke, stilovi*

6

Teme vježbi IV

- 17. i 18. sat – **Oblikovanje teksta i dokumenta III**
 - *tablice, stupci, grafikoni, dijagrami, obrubi, formule, ispis dokumenta, provjera pravopisa i evidentiranje promjena*
- 19. i 20. sat – **Proračunske tablice I**
 - *Excel, tablica; radna knjiga; radni list; oblikovanje radnih listova; osnove rada s excel dokumentima (stvaranje; otvaranje; snimanje); pregled i ispis; zaglavlje i podnožje*
- 21. i 22. sat – **Proračunske tablice II**
 - *oblikovanje ćelija i rad s podacima; formule; adresiranje ćelija; jednostavne formule; složene formule; funkcije*

7

Teme vježbi V

- 23. i 24. sat – **Proračunske tablice III**
 - *grafikoni; stvaranje grafikona; prikaz grafikona; podatkovne oznake; natpisi podataka i tekst; uređivanje podataka grafikona*
- 25. i 26. sat – **Kolokvij II**
 - *preuzimanje datoteke s interneta, izrada dokumenta u wordu izrada proračunske tablice i grafikona u excelu; ispis podataka i slanje dokumenata putem e-maila*
- 27. i 28. sat – **Videokonferencija**
 - *osnovno o videokonferencijama, sustavi za videokonferenciju, primjer videokonferencije*

8

Teme vježbi VI

- 29. i 30. sat – **Provjera znanja rada na računalu**
 - *preuzimanje datoteke s interneta, kreiranje datoteka i mapa; sažimanje; izrada prezentacije; izrada dokumenta u wordu izrada proračunske tablice i grafikona u excelu; ispis podataka i slanje dokumenata putem e-maila*

9

Obveze za vježbe

- **Dolasci**
 - **redovni** – min. 80 % vježbi; odnosno min. 10 x 2 sata
 - **izvanredni** – min. 70 % vježbi; odnosno min. 9 x 2 sata vježbi
- **Imati:**
 - USB disk za rad na vježbama;
 - AAI korisnički račun
 - E-mail (domena @student.unizd.hr)
- **Položen I i II kolokvij**

10

Kolokviji

- **Bez položenih kolokvija ne može se položiti predmet Informatika**
- **Bodovanje kolokvija:**
 - **Kolokvij I** – max. 15 bodova, min. 9 bodova
 - **Kolokvij II** – max. 15 bodova, min. 9 bodova
 - **Ponovno polaganje kolokvija:** *I. kolokvij – prosinac 2008; I. i II. kolokvij – veljača 2009; I. i II. kolokvij – lipanj 2009*
- **Termini**
 - **Kolokvij I** – u tjednu od 17. do 20. studenog 2008.
 - **Kolokvij II** – u tjednu od 19. do 21. siječnja 2009.

11

Literatura

- **Materijali s vježbi (svi materijali s vježbi biti će objavljeni na web stranicama Odjela za ekonomiju – <http://www.unizd.hr>)**
- **Knjige koje pokrivaju:**
 - Operacijski sustav Windows XP
 - Word (od 2003 ->)
 - Excel (od 2003 ->)
 - Power Point (od 2003 ->)
 - ECDL priručnici

12

Priznavanje vježbi

- **U punom opsegu:**
 - *Položen predmet Informatika na jednom od fakulteta s programom po Bolonjskom procesu te temeljem priznavanja nositelja predmeta*
 - *Položen cijeli ECDL*
- **Dio vježbi:**
 - *Položeni pojedini modul ECDL-a*

13

Kontakt

- **GRUPE – 1 i 5**
 - Ante Panjkota – ante.panjkota@unizd.hr
- **GRUPE – 2, 3, 4, 6 i 7**
 - Neven Pintarić – neven.pintaric@unizd.hr

14

Kraj

Pitanja ?.

Informatika

Vježbe 02

Elektronički identitet i korisnički račun

Sveučilište u Zadru

Odjel za ekonomiju

Mr. sc. Ante Panjkota
ante.panjkota@unizd.hr

Neven Pintarić, dipl. inf.
neven.pintaric@unizd.hr

1

Uvod

- Elektronički identitet
- Autentikacija – Autorizacija
- Korisničko ime / zaporka
- E-mail
- AAI
- ISVU

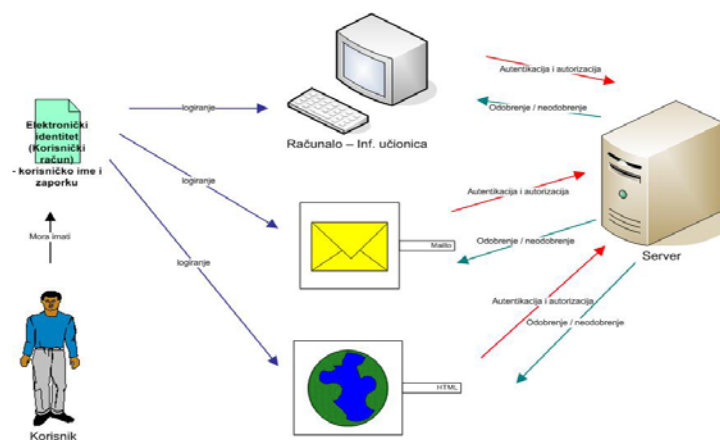
2

Uvod

- **Korisnik** (user) – osoba koja koristi računalo ili usluge (service)
- Kako bi se korisnik mogao identificirati i biti mu odobreno korištenje računala ili usluga (service) mora imati **elektronički identitet**; definiran kroz **račun** (account); **korisnički račun** (user account);
- Identitet se sastoji od **korisničkog imena** (username) i **zaporke** (password)
- Korisnik se na računalo ili servis prijavljuje kroz proces **logiranja** (logging in, Login), unosi korisničko ime i zaporku te se izvršava **autentikacija** (proces utvrđivanja elektroničkog identiteta)
- Temeljem **autorizacije** korisničkog računa (proces provjere je li korisnik ima pravo korištenja resursa) korisnik dobiva pravo i razinu korištenja računala ili servisa

3

Autentikacija i autorizacija

4

Korisničko ime / zaporka I

- **Elektronički identitet** – sastoji se od korisničkog imena (username) i zaporka (password)
- **Korisničko ime** – imamo dva osnovna oblika:
 - **Skraćenica imena i prezimena** – sastoji se od početnog slova imena i ostatak je prezime
 - Npr. Matija Pintarić – mpintari ili Ema Pintarić - epintari
 - **Nadimak** – temelj je nadimak koji osoba ima, može biti stvaran ili lažan
 - Npr. Akira, Omi, Zadar99, kluppa, Fuzzy Logic

Napomena: kod AAI korisničkog računa imamo i dodatak domene @unizd.hr

5

Korisničko ime / zaporka II

- **Zaporka (password)**
 - tajna riječ ili skup znakova koji se koriste se kako bi zaštitili korisnički račun od neovlaštenog korištenja
 - služi u procesu autentikacije
 - Npr *MV56aF!_2, Ana240488, AnaBirkic, Miro, 56x?23aJ*
- **Mjere zaštite**
 - Za osiguranje vlastite privatnosti i identiteta, zaporku je potrebno držati tajnom
- **Pravila za kreiranje sigurne zaporka –**
 - Koristiti dužu zaporku minimum 8 znakova
 - Koristiti kombinaciju malih i velikih slova, specijalnih znakova
 - Za lakše pamćenje zaporka koristiti fraze – npr. (Moj auto je sive boje i registracija je 123 – MaJsB-123)
 - Ne koristite riječi iz rječnika – HR ili ENG; kao niti datume rođenja
 - Mijenjajte zaporku u nekom određenom periodu
 - Za različite e-identitete koristite različite zaporka

6

Vrste korisničkih računa

- **Vrste e-identiteta (korisničkih računa) na Sveučilištu u Zadru, a koje student tijekom studija dobiva:**
 - **E-mail i www** – služi za korištenje usluge e-pošte i objavu vlastitih web stranica
 - **AAI@EduHr** – e-identitet u sustavu visokog školstva; korištenje različitih usluga u okvirima MZOŠ-a
 - **ISVU** – e-identitet koji se koristi za pristup informacijskom sustavu visokih učilišta (ISVU)

7

E-mail / WWW I

- **Svrha** – služi za pristup e-pošti i objavi web stranica, moguće je primati i slati e-mail veličine do 2 MB
- **Oblik e-mail adrese:** ime.prezime@student.unizd.hr ili korisnicko.ime@student.unizd.hr
- **Adresa web stranice:** <http://vila.vgk.unizd.hr/~korisnicko.ime/>
- **Korisnički račun:**
 - **Korisničko ime:** početno slovo imena i ostatak do 8 znakova je prezime
 - Npr.: Dražen Vidaček; dvidacek1 (brojke se nadodaju za razlikovanje osoba, mogu biti 1, 2, ... ili 89)
 - **Zaporka:** generirana od strane sustava
- **Kako koristiti e-mail** – putem webmail aplikacije na adresi <http://www.unizd.hr>
– Webmail - Studenti

8

E-mail / WWW II

- **Kako objaviti web stranice** – proučiti postupka koji je opisan na stranicama: <http://www.unizd.hr/it/Korisni%C4%8Dkira%C4%8Dun/EMail/WWW/tabid/117/Default.aspx>
- **Promjena zaporke:** provodi se na računalu sa IP adresom 161.53.28.3, potrebno je ostvariti pristup na server putem SSH klijenta (npr. Putty) i temeljen naredbi napraviti promjenu zaporke. Postupak promjene zaporke je opisan na adresi: http://www.unizd.hr/Portals/1/doc/St_mail.pdf
- **Otvaranje:** u studentskoj referadi
- **Napomena: Radi se integracija AAI i E-maila vezana uz zaporku. Po integraciji koristiti će se samo jedna zaporka (AAI) i promjenom zaporke za AAI mijenjati će se zaporka i za e-mail.**

9

AAI@EduHr I

- **Svrha** – e-identitet u okvirima visoke naobrazbe
 - Na Unizd-u koristi se za:
 - sva nova računala od 2007. godine, pristup internetu iz Studentskog doma, sve informatičke učionice, knjižnica, Edupoint učionica
 - U okvirima MZOŠ-a:
 - [pristup internetu preko modemskih ulaza \(CMUng\); XCARNet; Eduroam; pristup bežičnom internetu putem Mobile CARNet usluge ; ECDL Online; Hrvatska znanstvena bibliografija - BIB IRB; Arhiva Vidi časopisa](#)
- **Oblik identiteta:** korisnicko.ime@unizd.hr
 - **Korisničko ime:** početno slovo imena i ostatak do 8 znakova je prezime
 - Npr.: Dražen Vidaček; dvidacek1 (brojke se nadodaju za razlikovanje osoba, mogu biti 1, 2, ... ili 89)
 - **Zaporka:** generirana od strane sustava
- **Otvaranje:** u studentskoj referadi na temelju statusa studenta

10

AAI@EduHr II

- **Korisničke web stranice i ažuriranje podataka (promjena zaporke) vezane uz identitet na adresi:**
 - <https://personal.unizd.hr/ldap/>
 - *Napomena: pristup adresi samo iz CARNet adresnog prostora (ukoliko doma imate pristup internetu od nekog drugog providera, onda je promjena moguća samo na sveučilištu)*
- **Napomena: Radi se integracija AAI i E-maila vezana uz zaporku. Po integraciji koristiti će se samo jedna zaporka (AAI) i promjenom zaporke za AAI mijenjati će se zaporka i za e-mail.**
- **Više o AAI@EduHr II na adresi: <http://www.aaiedu.hr/>**

11

ISVU

- **Svrha** – koristi se za online pristup informacijskom sustavu visokih učilišta na adresi <https://www.isvu.hr/studomat/aplikacija/>, u pregleda statusa studenata, upisanih predmeta, položenih i ne položenih predmeta, prijave i odjave ispita, ispisu potvrda, kao i pregleda statusa za prehranu;
- **Identitet:**
 - **Korisničko ime:** Jedinstveni matični broj akademskog građanina (JMBAG); kreira se upisom u sustav ISVU i ne može se promijeniti na ustanovi
 - **Zaporka:** kreira se temeljem kombinacije različitih brojeva (ne i znakova)
 - **Postupak kreiranje zaporke:** dobije se JMBAG i aktivacijski kod; pristupi se on-line aplikaciji na adresi <https://www.isvu.hr/studomat/aplikacija/>, logira se i postavi zaporka
- **Otvaranje:** u studentskoj referadi na temelju statusa studenta
- **Više o ISVU:** <http://www.isvu.hr> ili <http://www.unizd.hr/Studenti/Slu%C5%BEbezastudije/ISVU/tabid/2060/Default.aspx>

12

Kraj

Pitanja ?.